

med ribički v Halozah Sv. Barbara, posestniški sin Martin Rakuš. Izpil je nesrečno ono dašo lizola in po groznih bofečinah umrl. Zivel je brez vere proti božjim zapovedim, prišel v obup in tako nečastno končal.

DETOMORILKA obsojena na smrt. Pred mariborsko poroto se je dne 7. marca t. l. zagovarjala 20 let stara v Zagrebu službojoča Alojzija Rojs, zaradi detomora. Svojega nezakonkega otroka Milana je imela v oskrbi pri svoji materi Luciji Rojs, stanujoči v Mariboru v Smetanovi ulici. Ker je Lucija Rojs zbolela in ni mogla se nadalje skrbeti za nezakonkega otroka, je zahtevala, da njena hčerka Alojzija odda otroka kam drugam v oskrbo. Namesto, da bi bila Alojzija Rojs to storila, je zanesla otroka dne 2. decembra lanskega leta na obrežje Drave in ga vrgla v vodo. Otrok je utonil. Oblasti so zasledile zverinsko mater, ki ni kazala pravega nobenega znaka kesanja. Porota je soglasno potrdila krivdo umora in sodišče je nečloveško mater obsodilo na smrt na vešalih.

NA DVE LETI TEZKE JECE, poostrene z enim postom in trdim tešiščem vsako leto 17. marca in 11. oktobra je bil obsojen pred mariborsko poroto dne 8. marca ptujski veleemec stavbenik Viljem Dengg in sicer radi krive prisige. Dognalo se je, da je Dengg ponaredil na potratu glasečem se za 10.000 K, podpis posestnika Jakoba Simoniča od Sv. Urbana. Dengg je dne 17. aprila prisegel, da je izplačal Simoniču dne 11. oktobra 1918 znesek 10.000 K. S pričami se je dognalo, da to ni res. Izvedenci so spoznali, da podpis na potratu ni Simoničev. Porotniki so glavno vprašanje, ali je Dengg kriv krive prisige, potrdili z 8 da in 4 ne. Značilno je, da je zagovornik dr. Senčar svoj zagovor opiral samo na nemške izvedence v Gradcu in na Dunaju, naše slovenske strokovnjake pa je popolnoma v nič deval. Proti slovenskemu kmetu Simoniču je nastopal ptujski gerent in liberalni advokat dr. Senčar za zagrizenega Nemca in Ordigovega ljubljenska Dengga s tako silo, da je to napravilo na občinstvu mučen vtis. Sam je rekel, da se je „silno zagrizel“ v to zadevo. A vse to mu ni nič pomagalo. Dengg mora Simoniču vrniti 10.000 K, plačati vse stroške in škodo, Nemskonaacionalna drevesa danes ne rastejo več do nosa.

PRED CELJSKO POROTO sta se dne 7. t. m. zagovarjala brata Janez in Franc Horvat iz Petrovč zaradi tatvine hmelja iz Stribarjevega hmelnika. Prvi je bil obsojen na 15, drugi pa na 12 mesecev težke ječe. Nadalje je sedel na porotni klopi zaradi tatvine že 13krat predkaznovani Janez Ferlež iz Rogaske Slatine. Ta nepridiprav se je že od 15. leta dalje potepal po svetu in preživljal samo s tatvino. Njegova zadnja kazen je bila 6 let težke ječe. Takoj po prestani kazni je pokradel v Celovcu in okolici zlatnine in srebrnine za 5000 K. Tokrat mu je porota prisodila 8 let težke ječe, v kateri bo imel časa dovolj razmišljati, da pride vse na beli dan.

KRVAVI NEMIRI in požigi v Trstu. Fašisti so napadli in zažgali v Trstu socialistični delavski dom, veliko in krasno poslopje, ki je razpadlo od tal. Socialisti so proti temu v znak protesta proglasili stavko. V podjetnicah napadajo fašisti stavkojoče, prično se boji, med katerimi se vname ogromna ladjedelnica, skladišča in pisarne. Skode je več milijonov lir, baje čez 15. to je 150 milijonov K, nad 2000 delavcev je sedaj brez dela in bo moralo čakati najmanj pol leta, da bo mogoče zopet priti z delom v ladjedelnici. Na fašistovski avtomobil, ki je peljal proti Sv. Jakobu, so vrgli bomba in je bilo ubitih 8 mož. Fašisti so napadli delavski zbornico v Miljah pri Trstu in jo zažgali. Zgorelo je do tal, škoda znaša čez 200.000 lir. Nato so delavci zažgali stanovanje pomrškega poglavarja.

BIVŠI ČRNOGORSKI KRALJ NIKOLAJ UMRL. V mestu Antibes ob južni francoski obali je dne 2. marca umrl v visoki starosti 80 let bivši črnogorski kralj Nikolaj ali Nikita. Rajni je igral za časa balkanskih vojsk veliko vlogo. Toda v trenutku, ko je na nečastni način predal Lovčen avstrijskim četam, je padel nje-

gov sloves. Zapustil je moral svojo deželo. Do leta 1908 knez črnogorski, je proglasil svojo deželo za kraljevino, ter si nadel kraljevski naslov. Velika narodna skupščina v Podgorici dne 24. decembra 1918 ga je odstavila ter proglasila ujedinjenje Črnogore z našo državo. Rajni si je zelo prizadeval, da bi zopet zasedel črnogorski prestol, toda vse njegove namere so se mu izjalovile. Bivši kralj Nikolaj je bil čislani pesnik in je na polju srbske književnosti uspešno deloval. Na našem kraljevem dvoru je odrejeno dvomesečno dvorno žalovanje. Rajni je ded našega prestolonaslednika Aleksandra. Truplo njegovo baje prepeljejo baje iz Francije v njegovo bivšo prestolno mesto Cetinje, kjer bo slovesno pokopano.

SPOMENIK BENEDIKTA XV v Carigradu. Kako čislajo še celo nekristjani kot Turki kd, sedanjega pa peča Benedikta XV, izpričuje najbolj dejstvo, da sedaj zbirajo po celem mohamedanskem svetu prispevke za spomenik, ki se bo postavil papežu Benediktu XV. v Carigradu kot zahvalnost za vse dobrote, katere jim je naklonil. Ker turška vera ali koran prepoveduje vsako posnemanje bodisi v podobi ali v kipih človeškega telesa, bo spomenik, katerega bodo mohamedanci postavili papežu Benediktu XV. v Carigradu, prvi tozadevni spomenik. Te dni bo dograjen in se bo dvigal na prostoru pred katoliško katedralo v Carigradu. Po poročilu turških listov je za časa svetovne vojne turška vlada obsodila na smrt veliko število Armencev, bodisi zaradi volunštva, bodisi zaradi spletkarjenja proti državi. Papež Benedikt je prosil turško vlado za pomilostitev teh nesrečnežev. Turška vlada je hotela pomilostiti samo katoliške Armence. A papež Benedikt ji je odgovoril: „Ne, ali vse, ali pa nobenega!“ Na to je turški cesar na velikodušnost papeževo pomilostil vse na smrt obsojene Armence.

ZA VSE UJETNIKE, ki se še nahajajo na Ruskem in osobito v Sibiriji, se zavzema ameriški Rdeči križ, ki je prispeval za vrnitev teh rezežev 1.000.000 dolarjev. Rdeči energičnega koraka ameriškega Rdečega križa je pričakovati, da se vrnejo iz Rusije že v prihodnjih mesecih — vsi vjetniki.

LASTNOROCNO podpisano izjavo o izstopu iz Samostojne nam je poslal F. Bračko iz Vod in se zavzel, da hoče KZ podpirati in jej zvesti ostati do groba.

SOLNČNI MRK. Listi poročajo, da bo dne 8. aprila popolen solnčni mrk, ki bo viden po vsej Evropi, posebno na Sedmograškem. Solnčni mrk bo trajal eno uro in bo pričel ob 10. uri dopoldne. Od leta 1867 ni bilo v Evropi tako popolnega mrka, kakor bodoči. Iz Amerike pride večje število znanstvenikov, ki bodo solnčni mrk opazovali.

ZA SKLAD KZ so poslali gostje pri Pivcu v Gomilah 123 kren, g. dekan Medved iz Laporja pa 170 K. Darovalcem iskrena hvala!

Gospodarstvo.

GDNINO za kmetijske podružnice je treba letos še pred 31. marcem poslati centralnemu odboru Kmetijske družbe v Ljubljani. Naše zaupniki opozarjamo, da te dni poberejo pri naših pristajih udnino in da tudi seznanjen članov pošljejo v Ljubljano. Isto naj storijo posebno vse nove podružnice. Torej pošljite udnino in imenik članov takoj po 20. marcu.

DOHODNINSKI DAVEK. Zaupniki Kmetijske zveze v slovenjegraškem okraju so imeli dne 8. marca v Starem trgu mnogoštevilno obiskano zbor, na katerem sta govorila poslanec dr. Hohnjec in tajnik M. Krajnc. Kmetje so izražali svoje pritožbe o tem, da se jim je letos osebno-dohodninski davek odmeril v taki višini kakor še nikdar poprej ne. Kmetje so brez moči zoper samovoljnost davčne oblasti. Soglasno je bila sprejeta resolucija: Zbor zaupnikov Kmetijske zveze slovenjegraški okraj odločno zahteva, da se komisija 6 mož, ki je bila na poziv vlade od okrajnega zastopa že predlagana začetkom tega leta, takoj skliče kot posvetovalni organ davčne-

ga nadzornika pri odmerjanju dohodninskega davka.

ZA NASE VINOGRADNIKE. Na državni kmetijski šoli na Grmu se bo vršil petmesečni vinogradniški tečaj za sinove naših vinogradnikov in viničarjev. Tečaj se začne dne 1. aprila t. l. in bo trajal do konca oktobra. Sprejme se 6 mladeničev v starosti od 16 do 20 let, ki so dovršili ljudsko šolo z dobrim vspehom. Udeleženci dobe brezplačno hrano in stanovanje in še dobe vrhutega 50 K mesečne nagrade. Poučevalo se bo v vinogradništvu, kletarstvu, sadjarstvu, živinoreji itd. Prošnje, opremljene s krstnim listom, ali domovnico, z zadnjim šolskim spričevalom in z zdravniškim spričevalom je vposlati do 23. marca t. l. na ravnateljstvo državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

KMETIJSKA podružnica Maribor in okoliš naznanja, da ima v svojem skladišču (trgovina Klarisek in Penič, Vetrinjska ulica) na razpolago: Bakreno galico najboljših vrst, vinogradno žveplo (po državnem preizkuševališču odobreno), pasto Bosna, Dendrin, deteljina semena (rudeče detelje, lunane, bele detelje), razna travna semena, pesno seme in zelo lepo rafijo.

TRZNO POROČILO IZ MARI-BORA. Sobotni trg v Mariboru je bil zelo živahen. Posebno mnogo je bilo krompirja in sicer 71 voz. Cena krompirja je padla na 10 K merica, t. j. 1.40 K do 1.50 K 1 kilogram. Speh je bilo 33. Pripeljali so nad 100 prašičev. Cena napram prejšnji soboti nespremenjena. Speh 42 do 48 K, mesa 20 do 32 K 1 kilogram. Čebule je bilo 3 vozove. Zrnja so pripeljali iz redno mnogo. Cena zrnja, posebno k ruzi je nekoliko padla. Peromine je bilo razmeroma malo, a cena ji je bila zopet višja kot pred 8. dnevi. Jajca so v ceni zopet padla in stane 1 komad 1.50 K do 3 K. Mleko 1 K liter, bučno olje 48 do 52 K 1 liter. Popoldne ob 2 uri je bilo vse blago razun speha skoro popolnoma razprodano.

SEJMSKO POROČILO. Na Zivinski sejem v Mariboru dne 8. marca 1921 se je priglasilo: 8 bikov, 128 volov, 214 krav, 10 telet 14 konj, 2 osla. Skupaj 376 komadov. Kupčija je bila zelo živahna, cene so bile za 1 kilogram žive teže sledeče: Voli: doleteti od 16 do 17 K; srednji od 14 do 15 K; plemenski od 12 do 14 K; suhi od 8 do 12 K. Krave: debete od 12 do 14.50 K; srednje od 10 do 13 K; za klobasarje od 8 do 10 K; motzne od 14 do 15 K; braje od 13 do 15 K; mlada živina od 12 do 14.50 K; teleta po 16 K; klavni konji po 5 K. Prodalo se je čez petovico priglasene živine.

SEJMSKO POROČILO. Na svinjski sejem v Mariboru dne 4. marca 1921 se je priglasilo 137 svinjarjev. Cene za plemenske in polptane svinje so se gibale med 24 do 30 K. Osem do devet tednov stari prasci so se prodajali od 280 do 350 K za en komad. Razprodalo se je večinoma vse. Da se odstranijo na dan sejmov nerednosti, ki se večkrat dogajajo, naj služi sledeče pojasnilo: Zivinski potni list mora biti za vsako govedo iz konja posebej in sicer: Za žival nad dve leti, potni list s kolkom 20 para, pod dve leti s kolkom 12 para, za svinje, ovce, koze s kolkom 4 par. Na potni list s kolkom 4 par se lahko vpiše več glav drobnice (svinje) pač pa se mora za vsako glavo prilepiti še kolek za 2 para.

TRZNO POROČILO IZ CEL-LIA. V soboto, dne 5. marca je trg bil zelo dobro obiskan. Cene so sledeče: Meso in speh 1 kilogram: Govedina 26—28 K; bržolja 32 K; telatna 24—26 K; teležji zrezek 34 K; svinjsko, sveže 36—40 K; svinjsko, prekajeno brez privage 48—50 K; šunka 50 kron; speh, sveži 48 K; mast, scvrta 56 K. Moka, 1 kilogram: Bela moka 0 16.70 K; bela moka 2, 16 K; moka 5, 15 K; koruzna moka 6 K; ajdova moka 14—16 K; zдроб, pšenični 18 K; zдроб, koruzni 7 K; kaša, prosena 11 K; kaša, ječmenova 8 K. Zito 1 kilogram: Koruza, zdrava 5.50 K; koruza, defektna 4.50 K; oves 4.20 K. Druga živila: Mleko, 1 ter 5 K; fižol 1 ter 5 K; sir, 2 kom. 1 K; smetana, porecija 5 K; regrat, 1 krožnik 2 K; motovilec, 1 krožnik 2—3 K; repa, ribana, 1 krožnik 1 K; špinača, 1 kro-

žnik 2 K; zelje, 1 krožnik 2 K; krompir, kilogram 2.60 K; repa, 3 kom 1 krono. Suho sadje in orehi: Suhe slive, kilogram 20 K; suhe hruške, kilogram 20 K; orehi oeli, kilogram 16 kron; orehi, zrnje, 1 ter 26 K; jabolka, kilogram 10 K; limona, 1 kom. 2 kroni; čebul, 1 kg 4.50 K; hren, 1 kom. 1 K.

CENE SLADKORJU. Upravni odbor sladkornih tvornic v Beogradu je baje sklenil, da se cena sladkorja zniža na 11 din. 50 par, to je 46 K za kilogram.

ZITNE CENE. Vsled vesti, da se znižajo izvozne carine na žito, so povsod poskočile žitne cene. V Zemunu stane meterski stot pšenice 980—1000 K, nove koruze 400 K in ovsca 340—350 K. V Somboru stane pšenica 975—980 K, koruza 380—385 K in oves 335—340 K meterski stot. V Vinokovcih stane pšenica 1000—1020 K, koruza 380—400 K, in oves 340—345 kron meterski stot. V Osjeku stane pšenica 1000 K, nova koruza 400—410 kron in oves 350—355 K meterski stot. Naša pšenica se v ogromnih množinah izvažata zlasti v Nemčijo, Avstrijo in v Čehoslovaško.

SEMENA. Korenjevo seme 1/2 litra 4K; čebulovo seme 1/2 litra 6 K; pesno seme 1/2 litra 5 K; grahovo seme 1/2 litra 6 K; seme različnih vrtnih rož, žlica 1 K; solatno seme, žlica 1 krono; peteržiljevo seme, žlica 1 K.

LESNE CENE. Prodajna cena za kubični meter: Mehki tesan, mešan 500—800 K; mehki rezan, mešan 600—1000 K; okrogel les 300—400 K. Drugi predmeti: Grablje, 1 kom 20 kron; krtača za ribat 6 K; ribežni 20 kron; leseni krožniki 20—30 K; cecker 16—26 K.

HMELJ. Na hmeljskem trgu v Zatecu se v pretekli dobi ni pokupilo oz. poprodalo nobenih velikih množtn hmelja. V pričakovanju, da se bodo hmeljske cene dvignile, ljudje drže hmelj v svojih skladiščih. Cene za hmelj prvovrstne in srednje kakovosti so se gibale med 2400—2600 K za 50 kilogramov. Tudi tujega hmelja se je nekaj poprodalo in sicer po 2000—2100 K za 50 kg.

VREDNOST DENARJA. Ameriški dolar stane 144% naših kron, 100 avstrijskih kron 20—21 naših kron, za 100 nemških mark moraš plačati 234 do 235 jugoslovanskih kron, za 100 čehoslovanskih kron daš 103 naših kron in 100 laških lir stane 530 do 533 naših kron.

Dopisi.

SV ANDRAZ v Slov. goricah. Mož, ki je za časa vojske lovil naše mladeniče v armado mladostrečev, bil za to delo plačan, igral vlogo „hauptmana“, ta človek iz Slavščine sedaj lovi naše ljudi v liberalno Samostojno. Prihodnjic, če ne bo miroval, bomo pa povedali še kaj drugega.

VITAN PRI SREDISCU. Naš župan se že pripravlja na občinske volitve in sicer z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi. Dobro bo, da volilci zvedo, kak prijatelj siromašnega ljudstva je ta častihlepen samostojen gospod kmet in kovač. Siromaku ne privoščiti niti vinarja zaslužka, ter pravi in prorokuje, da bo siromak in viničar moral delati, če bo hotel živeti, le za živeč. Pri tem mu pomagata kar največ njegova vodranska samostojna prijatelja, ki sta med vojno z našim županom vred samo zato, da sta bila vojaške službe opozredna, pomagata pri neznanosti avstrijskih rekvizicijah in to največ pri siromašnih posestnikih. Dalje pajdaši naš gospod samostojni župan, kon je pod Avstrijo zelo rad nemškutaril, najraje z največjim kričadom naše občine, ki je med volitvami za konstituantno se širokoustil, da bodo samostojneži in njih ozki prijatelji spremenili bolensko farno cerkev v gledališče in plesišče. Volilci, pomnite si take ljudi, ter ob priliki občinskih volitev obračunajte z njimi! Pomnite, dr so samostojneži, liberalci, komunisti in socialisti prijatelji kapitalistov židov — največji sovražniki pa revnega ljudstva. Iz sol hočejo spraviti križ in verski pouk, cerkve pa hočejo spremeniti v gledališča in plesišča. Pri občinskih volitvah proč s tabimi brezverci! I